

INSTITUTUL DE SILVICULTURA DIN CÂMPULUNG MOLDOVENESC STUDIU ISTORIC (IV)

Prof. ing. Dimitrie D. Ionescu

CAPITOLUL V

Începutul activității Institutului de silvicultură și exploatarea lemnului din Câmpulung Moldovenesc

Data fixată de minister pentru deschiderea cursurilor a fost 29 noiembrie 1948.

Departa de a fi putut spune că ne aflăm în condiții satisfăcătoare pentru a putea depăși acest eveniment, trebuie totuși să arătăm că aparențele erau salvate mai mult decât satisfăcător.

Sălile de clasă erau curat aranjate, căminul și cantina pregătite iar cadrele didactice (cele numite inițial prin decizia M.I.P.) erau prezente la institut. La acea dată, majoritatea studenților de anul I erau și ei prezenți; nu erau prezenți decât în număr redus cei de anul II (de la fosta Facultate București) și bineînțeles nu putea fi vorba de cei de la Timișoara care încă nici nu aveau situația clarificată.

Pentru data deschiderii cursurilor s-au făcut invitații organelor locale : Comitetul județean de partid, Prefectură, organele silvice locale, cadrele didactice ale liceelor locale și diferite autorități de stat (Justiția, Primăria, serviciul sanitar uman și spitalul local, Miliția etc.).

Cu posibilități modeste s-a căutat a se da un aspect sărbătoresc sălii festive; de la prima vedere se putea constata că totul se prezenta aranjat cu grijă și emoția se făcea văzută pe fețele tuturor celor legați acum de institut, care își vor duce de acum munca aici.

Aspectul sălii, curată, era totuși dezolant, deoarece nici jumătate din capacitatea ei de peste 400 locuri nu era ocupată. Dacă studenții erau ca număr ceva

mai mult de jumătate, autoritățile locale și personalul invitat nu s-au grăbit să ne onoreze în numărul care a fost prevăzut.

Nu ne făcuserăm prea mari iluzii asupra fastului acestei manifestări a noastre, dar aspectul gol al sălii nu era deloc entuziasmant și nu ne puteam închipui, că nici peste 2 ani, echipa de fotbal a studenților noștri, va reuși să umple total tribunele stadionului local la o partidă de campionat. Noi știam însă cum va arăta foarte curând institutul cu interioarele sale, dar pe această bază nu puteam face reclamă să strângem participanți cât mai mulți la festivitatea deschiderii cursurilor. Doream parcă să treacă mai repede această modestă festivitate, pentru a trece mai departe la munca noastră de organizare, pentru a ajunge cât mai curând la stadiul care să ne satisfacă.

La ora fixată, cei puțini prezenți luaseră loc și parcă pentru a da aspectul unei săli pline ședeau rari în scaune; s-a instalat un prezidiu anterior stabilit : delegatul Județenei de partid - tov. Petre Zbârlea, delegatul Ministerului Silviculturii - prof. Constantin Braga, directorul Direcției învățământului prof.dr. Iuliu Morariu, șeful catedrei de botanică din partea Corpului didactic și directorul Institutului - prof. Dimitrie D. Ionescu.

Seria cuvântărilor a fost deschisă de :

Prof. Constantin Braga - directorul Direcției învățământului din Ministerul Silviculturii, care a prezentat o temeinică argumentare principială a Legii de reformă a învățământului din august 1948, după care a motivat înființarea Institutului de silvicultură la Câmpulung Moldovenesc, regiune cu specific pur forestier. A dezvoltat apoi, aportul pe care Institutul îl poate avea la dezvoltarea culturală și

științifică atât a orașului cât și a regiunii ca urmare a activității cadrelor didactice și a studenților.

Ca director al Direcției învățământului din Ministerul silviculturii arată că a vizitat cu deamănuntul toate sectoarele de lucru ale Institutului și cu toate că se vede că mai sunt multe de făcut, a mărturisit că este foarte plăcut impresionat de volumul de muncă ce s-a depus într-un interval atât de scurt, în care s-au creat condiții satisfăcătoare pentru începutul activității. A felicitat colectivul care a lucrat, declarând că va informa Ministerul asupra acestei frumoase realizări.

În încheiere, tov. director Braga a adus calde mulțumiri organelor locale pentru sprijinul substanțial acordat și în numele ministerelor tutelare, ținând cont că mai sunt multe de făcut, a rugat să se acorde și mai departe prețiosul sprijin dat până acum. Așa se va putea pune la punct Institutul, după cum nevoia pregătirii temeinice a viitorilor ingineri silvici o cere.

A urmat la cuvânt, rectorul Institutului, *ing. Dimitrie D. Ionescu*, care a prezentat un scurt rezumat asupra modului cum s-a ajuns la rezolvarea până la stadiul actual al lucrărilor de înființare și arătând că deși mai sunt greutăți, cursurile vor începe chiar de a doua zi. A rugat pe tov. director Braga a transmite Ministerului Silviculturii mulțumirile sale pentru încrederea ce i s-a acordat de a organiza acest Institut, sarcină deosebit de importantă și după cum s-a văzut, destul de grea. De asemenea, a mulțumit organelor locale pentru sprijinul prețios pe care l-a acordat ori de câte ori s-a solicitat ajutorul, mai ales că problemele au fost deosebit de numeroase.

Cu aceasta rectorul și-a luat angajamentul de a nu se opri, a nu precupeți nici un efort până când Institutul nu va deveni un puternic centru de învățământ pentru a putea sta cu cinste alături de celelalte cu o mare vechime și cu tradiție din țară.

Adresându-se studenților cu un călduros bun venit în acest nou lăcaș de învățământ superior, i-a asigurat de tot ajutorul conducerii și cadrelor didactice pentru a avea posibilitatea să se pregătească tot mai bine. A prevenit pe studenți că încă nu s-au putut realiza condițiile cele mai favorabile pentru a putea duce o viață de studenți așa ca în alte centre mai vechi, mai organizate, dar, cu înțelegere și răbdare și chiar cu sprijin din partea lor, toate greutățile vor fi învinse și se vor simți aici ca într-o familie a lor în care vor putea avea totul ce le va fi necesar pentru a putea studia.

A luat cuvântul tov. *Petre Zbârlea*, din partea Județenei de partid, Secția propagandă și învățământ, accentuând asupra importanței politicii și social culturale a acestui Institut, aici în nordul izolat al țării, dar atât de bogat în păduri care au nevoie mereu de o cât mai bună gospodărire.

Arătând că Organizația Județeană de partid care a urmărit zi de zi munca desfășurată de colectivul însărcinat cu realizarea Institutului și cunoaște stadiul avansat în care s-a ajuns într-un timp atât de scurt, a promis și pe viitor sprijinul susținut pe care l-a acordat așa cum au cerut tov. ministru *Emil Bodnaraș* și ministru *Ion Vințe*, pentru a se obține rezultate finale cât mai frumoase.

Adresându-se cadrelor didactice, le-a recomandat să se gândească la drumul nou pe care merge țara astăzi, și ridicându-și mereu nivelul politico-ideologic să predea de la înălțimea catedrelor lecții care să formeze tineretul pe linia noii ideologii recomandată de Partid.

Pentru studenți, delegatul PMR le-a recomandat să aibă încredere că ei nu mai sunt studenții vechilor regimuri care să treacă oricum prin facultate ca să ia o diplomă; vor trebui să muncească serios să se pregătească temeinic, să nu fie pretențioși și să aibă mereu înaintea ochilor că sunt oameni care în curând vor lua ștafeta economiei forestiere pe care să o ridice la înălțimea la care Partidul se

străduiește să ridice țara. În curând se va crea Organizația Tineretului Muncitoresc a studenților din Institut și prin grija partidului vor putea învăța cuvântul acestuia pe care să îl apere în producție.

Le-a urât apoi un deosbit succes, pe care vor putea să-l aibă numai dacă vor fi serioși și vor urma strict învățătura ce li se va da în Institut.

Incheierea festivității a fost făcută de tov. *prof. dr. Iuliu Morariu* care a ținut o lecție de deschidere cu subiectul : *Transformismul plantelor, în lumina teoriilor lui I.V. Miciurin*. Prezentând un material foarte nou și deosebit de interesant, lecția a fost ascultată cu multă atenție, ținând seama mai ales că se trata un subiect asupra unui cercetător prea puțin cunoscut încă la noi, care a realizat multiple lucrări de mare importanță în biologia sovietică.

Cu acestea Institutul de Silvicultură Câmpulung Moldovenesc a făcut primul pas pe drumul existenței sale.

CAPITOLUL VI

Din greutățile începutului și lupta pentru înfrângerea lor

Din cele prezentate până aici s-a putut deduce că, în adevăr a avut loc o manifestare care să marcheze începutul activității Institutului de Silvicultură Câmpulung Moldovenesc, aceasta nu a însemnat că totul a fost terminat și că activitatea de bază, aceea de învățământ, putea să se desfășoare fără nici o piedică.

De altfel, chiar și într-o instituție care are un trecut, care are un făgaș trasat, apar mereu, în cursul desfășurării activității, fel de fel de probleme noi necesar a fi soluționate. Ce se poate spune despre o instituție nouă, înființată în grabă, cu mijloace materiale modeste, deși a existat toată grija de a nu ne apare surprize, probleme neprevăzute ? Astfel de probleme au început să apară mereu și tot mai multe. Dar ele făceau parte tot din

munca de organizare, care nu au putut fi soluționate la timpul potrivit. Fiind vorba aici de un studiu istoric pe care l-am fi dorit cât mai complet, le vom prezenta în cele ce urmează.

1. Problema cadrelor didactice

Deși la capitolul respectiv arătasem că problema corpului didactic fusese într-o măsură oarecare satisfăcător soluționată (punctul 7, capitolul IV) prin cele 17 cadre numite înainte sau chiar și imediat după deschiderea cursurilor, această problemă ne-a creat greutăți mai mari decât ne-am așteptat. Întârzierea unora de a se prezenta la timp la Institut, dar mai ales lipsa completă a altora, începuseră să creeze timp morți în activitatea de pregătire, lucru de care ne dădeam seama că era foarte periculos. Programul apărea mereu cu ferestre, chiar dacă unele cadre didactice erau folosite mai frecvent. Aceasta determina o avansare prea forțată a predării unor materii. Au fost și unele zile în care studenții unor ani erau complet liberi. În aceste zile studenții erau totuși folosiți în scopuri organizatorice - gospodărești, ca : aranjarea laboratoarelor, definitivări de aranjamente în cămine, aranjarea bibliotecii cu evidența materialelor bibliografice, probleme de organizare a vieții studențești etc.

A fost nevoie a se ține o severă evidență a orelor predate la fiecare disciplină, pentru a se putea aranja programele de compensare; greutăți a creat și realizarea planului de școlarizare care în forma dată la pct. 6, cap. IV s-a produs abia spre finele lunii decembrie 1948.

O dificultate importantă s-a ivit în cursul semestrului I prin problema predării cursului de mecanică și rezistența materialelor la anul II silvicultură. Deși prof.dr. Dan Hulubei își luase sarcina de a preda partea de mecanică, din dorința de a ne ajuta și a nu rămâne studenții fără cunoștințe la această materie, au început totuși să apară dificultăți sesizate atât de

prof. Hulubei cât și de studenți. Mecanica predată de prof. Dan Hulubei era mecanică teoretică bazată pe teoria vectorilor, predată la un nivel care nu era accesibil studenților față cu pregătirea lor matematică și nici nu putea folosi pentru a se clădi pe aceste cunoștințe disciplina “Rezistența materialelor”. După indicațiile prof. Dan Hulubei trebuia angajat un cadru de specialitate, adică un inginer constructor, acesta având cunoștințe corespunzătoare în domeniu ...

Prin căutări s-a primit informația că la IPEIL, la serviciul “Construcții” ar exista un inginer constructor deosebit de serios, muncitor și de o înaltă capacitate profesională. Acesta fusese adus în mod special la Câmpulung Moldovenesc pentru cercetarea și proiectarea unui baraj hidrotehnic care urma să se construiască la Prisaca Dornei (primul sat la est de Câmpulung). Problema barajului se găsea în acest timp sub semnul unei mari incertitudini, iar acest specialist deținea la IPEIL un post ce nu necesita neapărat un om de o deosebită specialitate tehnică-profesională pentru a se ocupa de probleme minore, de construcții simple ale unităților în subordine, sau cu probleme de drumuri.

Solicitat de noi, *ing. Temistocle Redlov*, diplomat al Facultății de construcții de la Politehnica din București a promis să studieze problema, să vadă despre ce este vorba, ce conținut are disciplina de predat, urmând a ne da răspunsul. Acesta nu a întârziat prea mult, și s-a angajat a face o serie de lecții de probă pentru a se putea vedea în ce măsură va corespunde exigențelor.

S-a stabilit o dată la care *ing. T. Redlov* să țină o lecție de probă în fața studenților și în prezența unei comisii formate din : directorul învățământului din Minitserul Silviculturii *prof. C. Braga*, rectorul Institutului *ing. Dimitrie D. Ionescu* și *prof. dr. Dan Hulubei*.

Lecția ținută a fost de-a dreptul magistrală; buna impresie s-a produs nu numai asupra comisiei, dar pe fețele studenților se putea citi satisfacția

înțelegerii depline a celor ce li s-a predat, lucruri ilustrate impecabil la tablă cu formule clare, simple și prezentate după o caligrafie de zile mari. Au fost expuse principiile de bază ale rezistenței materialelor, de o asemenea manieră că a fost trezit întreg interesul studenților. După lecția de probă în cabinetul directorului, de față fiind și alte cadre didactice cărora *tov. ing. Redlov* le-a fost prezentat, *tov. director C. Braga* a comunicat că dacă acceptă *tov. Redlov*, va fi imediat numit profesor ceea ce s-a și întâmplat, în câteva zile primind cuvenita decizie.

Foarte serios, excepțional dotat, suficient de exigent, conștiincios, posedând valoroase calități pedagogice, profesorul *Redlov* a devenit un cadru didactic de nădejde, rămânând între noi până la plecarea la Brașov unde figurează și astăzi printre cadrele de elită ale Universității Brașov.

Cu această numire lista cadrelor didactice s-a completat - oarecum - .

Erau însă greutăți și la catedra de științe sociale unde cele două discipline : *Marxism-leninismul* și *Materialismul dialectic și istoric* erau predate, în lipsa titularizării unui profesor, de cei doi asistenți (*Eleonora Lisievici* și *Alex. Vasilescu*). Au făcut eforturi serioase și au reușit să predea și materia aferentă celor 3 ani de studiu și să țină și seminariile respective, astfel că această greutate a fost depășită mulțumitor.

Celelalte suplینiri arătate : la limba rusă (de *conf. ing. Eugen Cazacu*), la științe silvice generale (*prof.ing. Mircea Băncilă*) și desen tehnic (*prof.ing. D.D.Ionescu*), au funcționat cu program plin tot anul universitar 1948-1949.

Mai trebuie să arătăm în această problemă că până la încheierea semestrului I s-a reglementat și poziția cadrelor de conducere a Institutului, prin Decizia nr. 318917 a Ministerului Învățământului publicată în Monitorul Oficial nr. 298/1948 și comunicată cu ord. nr. 318917 din 18 ianuarie 1949, după cum urmează :

- Prof.ing. *Dimitrie D. Ionescu* în calitate de rector al Institutului de Silvicultură și Exploatarea Lemnului din Câmpulung Moldovenesc și Decan al Facultății de Silvicultură;

- Prof. ing. *Mircea Băncilă* decan al Facultății de exploatarea pădurilor, prelucrarea și transportul lemnului la același Institut.

2. Problema planului de învățământ

Această problemă a constituit o sursă de multiple îngrijorări și de frământări ale cadrelor didactice în general și mai ales a cadrelor din conducerea celor două institute de la Câmpulung Moldovenesc și de la Brașov. Nu era de conceput că discipline cu mare pondere în pregătirea temeinică a studenților, evolute mult între timp ca, conținut teoretic și practic, care cerea chiar un număr sporit de ore de predare, ca și introducerea de discipline noi (științe sociale, limbi străine) să permită scurtarea duratei de studiu la 3 ani de cursuri și lucrări practice pentru pregătirea inginerilor silvici, de la 5 ani cât fusese până la aplicarea legii de reformă. Este drept că am fost preveniți de această scăpare dar fără a primi indicații precise nu se putea lua nici o măsură, rămânând la aplicarea planului primit.

Prin scindarea învățământului superior silvic în 3 facultăți, se făcea o nouă canalizare a disciplinelor, reducându-le de fapt numeric pe fiecare specialitate. Acest lucru era însă numai aparent deoarece faptic numeroase discipline apăreau cu un conținut mai larg sau mai restâns la toate facultățile, după specificul acestora. Așa de exemplu, nu se putea ca o disciplină ca exploatarea și transportul lemnului să nu fie predată la ambele facultăți (Silvicultură și Exploatare), cu dezvoltarea mai amplă sau mai restânsă la diferite capitole privind metode (tehnologii) de exploatare, metode de transport, exploatarea în funcție de metodele de regenerare și aceasta ținând seama că specialistul în cultura pădurilor

se ocupa mai departe, cel puțin de exploatarea produselor secundare sau accidentale. La fel problema producției de masă lemnoasă și mai ales aceea a cunoașterii caracteristicilor diferitelor specii de lemn, trebuie să fie predată la toate cele 3 categorii de ingineri pregătiți.

S-au purtat numeroase discuții și până la urmă primindu-se în anul al doilea de funcționare, planul de învățământ de la Institutul Forestier "S.M. Kirov" din Leningrad, unde studiile durau 10 semestre (9 semestre cursuri și examene și un semestru proiectul de diplomă și examenul de stat) s-a trecut la definitivarea modificărilor făcute anticipat de comun acord între cele două institute Brașov și Câmpulung, pentru adaptarea acestui plan la specificul țării noastre, cu asentimentul Direcției Învățământ din minister.

Așa se explică de ce s-a trecut la unele modificări neesențiale la disciplinele predate în anii I și II în care nu s-au mai predat Electrotehnica, Economia politică, Tehnologia lemnului și s-au păstrat atunci parțial, unele prevăzute a se preda prematur în planul pe 3 luni, în ideea împingerii lor în anii superiori, pentru a se putea extinde corespunzător orele la disciplinele tehnice generale dar de bază (Botanica, Matematica, Topografia, împreună cu orele de aplicație ale acestora) care fuseseră prea mult reduse în primul plan.

Primindu-se acest plan a început elaborarea, în colectiv mixt (Brașov - Câmpulung Moldovenesc) a unui plan de învățământ cu durata de 9 semestre (8 semestre cursuri și examene și un semestru proiect de diplomă și examen de stat), ca plan de tranziție pentru promoția care a început studiile în 1947 - 1948.

După multe și interminabile discuții cu păreri pro sau contra s-a reușit a se aviza un plan de învățământ cu durata de mai sus. Acest plan a intrat în aplicare începând cu anul de studii 1950 - 1951.

3. Problema programului de cursuri și de lucrări

Intocmirea programului de cursuri și lucrări practice întâmpină mari greutăți cauzate de întârzierea completării numărului cadrelor didactice și de incertitudinea valabilității duratei studiilor (3 sau 5 ani). Cu unele modificări făcute sub propria răspundere a celor două institute similare, programul s-a întocmit așa cum s-a arătat anterior. S-a reușit ca pentru cei 3 ani de studii ce au funcționat în primul an de învățământ, să se întocmească și să se rămână la un număr de discipline considerate corespunzătoare anilor de studii respectivi și cu numărul de ore pentru curs și lucrări practice așa cum au rezultat în planul restructurat. De fapt, ceea ce a fost mai greu, a fost programul pentru anul I Silvicultură (1948-1949) deoarece anul II Silvicultură (1948 - 1949) făcuse anul I (1947-1948) la Facultatea din București după program de 4 1/2 ani și a

fost mai ușor a se adapta un program în noua situație, în perspectiva revenirii la durata de 9 semestre. La acest an nu urmau a se aduce prea multe modificări de discipline față de cele care trebuiau predate în anii III și IV.

Problema programului de cursuri a fost greu de rezolvat și din cauza numărului mare de ore de curs - seminar - lucrări aplicative pe săptămână și care nu lăsau aproape deloc ore libere studenților. Ei erau obligați să frecventeze 44 - 48 ore pe săptămână sau între 7 și 8 ore pe zi cu program de dimineață și după amiază sau program de 8 ore (8-16 iarna și 7 - 15 vara).

Ilustrarea acestui fapt se poate vedea din tabelul de mai jos din care rezultă că la anul I (1948-1949) Silvicultură, programul prevedea 11 discipline și un număr total de 48 ore de curs și aplicații pe săptămână.

Tabelul 3

Tabelul aplicării planului de învățământ în anul I de studii 1948-1949

Nr.crt.	Discipline	Număr de ore pe săptămână		
		Curs	Seminarii, aplicații	Total
1.	Matematici generale	3	2	5
2.	Chimie generală	2	2	4
3.	Fizică generală	2	2	4
4.	Botanică	4	2	6
5.	Topografie	4	2	6
6.	Elemente de geologie și mineralogie	2	2	4
7.	Elemente de silvicultură	2	2	4
8.	Zoologie forestieră și vânătoare	3	2	5
9.	Marxism-leninism	2	2	4
10.	Limba rusă	2	2	4
11.	Desen tehnic	-	2	2
Total		26	22	48

Discipline ca fizica, silvicultura generală, geologia, zoologia forestieră și vânătoarea sunt discipline care se predau de fapt în anul II conform planului pe 5 ani, după cum unele din cele predate în anii II în acest an conform planului de 5 ani, se predau în anii III și IV. În acest mod nu s-ar fi înghesuit materia unor discipline într-un număr mai mic de ore, ci s-ar fi putut dezvolta corespunzător prin trecerea lor în

anii superiori, s-ar fi realizat programe săptămânale mai degajate, la cel mult 30-36 ore pe săptămână. Modificarea planului de învățământ (făcută în anul anterior) a permis reluarea unor discipline în anul II (1949-1950), când s-au introdus completări necesare la matematici și botanică, s-au suplimentat corespunzător orele de silvicultură și pedologie, iar meteorologia a

fost luată de lângă fizică și dată în anul II ca disciplină separată.

Orele de curs și aplicații așa cum se arată, s-au efectuat în primul an de studii câte 8 ore pe zi (a 50 minute cu 10 minute pauză). Deși s-a căutat a se crea măcar o după-amiază liberă, aceasta în primul an de studii nu a fost posibil, obținându-se totuși cu greu câte o sâmbătă după-amiază liberă pe lună. S-au mai obținut aproximativ o dată sau de două ori pe lună, primăvara o sâmbătă complet liberă (de fapt prin cumulare de ore aplicative) pentru zilele cu timp frumos când se puteau face ieșiri pe teren în cadrul disciplinelor : botanică, dendrologie, silvicultură, geologie, pedologie și topografie.

4. Problema iluminatului

Este curios că se tratează o astfel de problemă la epoca la care ne găseam, dar ea ne-a produs mari greutateți. Orașul avea o uzină cu putere limitată, incapabilă să facă față unei dezvoltări brusce, așa cum s-a petrecut cu orașul Câmpulung Moldovenesc. Aceasta devenise capitală de regiune administrativă cu prea multe unități regionale înființate dintr-o dată. Atât dimineața între orele 5 - 9 cât și seara între orele 16-22 activitatea suferea; ea era fără randament din cauza luminii foarte slabe sau chiar inexistentă. Adesea, s-a folosit multă vreme arhaica lampă cu petrol lampant ceea ce impunea o muncă extrem de mare cu întreținerea numeroaselor lămpi în toate sălile în care se desfășura activitatea sau pe scările și coridoarele de trecere. Este interesant să relevăm cum uneori studenții, individual, sau pe grupuri își procurau lămpi proprii pe care le purtau din sălile de clasă la cantină, apoi la bibliotecă și pe urmă chiar la cămin, văzând că cele procurate de institut nu mai satisfăceau, mai ales că și funcționarea acestora era adesea proastă. Oarecum neplăcut de a prezenta asemenea aspecte incompatibile cu anul în care ne aflam, dar în același timp trebuie marcat pitorescul circulației în noapte pe coridoare sau pe scări a palidelor lumini care

conduceau câte un mic grup de studenți într-o liniște plină de seriozitate și demnitate la locurile în care aveau să își rezolve problemele vieții lor de studenți (la meditații, la studii în bibliotecă ori la preocupări personale gospodărești). Situația s-a ameliorat în primăvara 1949 când sporirea capacității uzinei și creșterea zilei lumina a îndepărtat acest aspect destul de neplăcut și care a creat suficiente greutateți în faza de început a activității, greutateți care au determinat frâne în multe activități mai importante.

5. Lipsa documentației de bază pentru studiul individual al studenților

Nu după mult timp de la începerea cursurilor, odată cu trecerea mai temeinică la executarea lucrărilor de verificare a cunoștințelor căpătate prin seminarii ,aplicații, chiar lucrări de control, a început a se constata că, cunoștințele predate la cursuri erau destul de slab însușite de studenți. Această problemă a fost imediat analizată, făcându-se grave constatări cu privire la o serie de aspecte care scăpaseră preocupării conducerii și cadrelor didactice. Intre acestea mai importante erau acelea că studenții nu luau corect notițe și aceasta fie datorită lipsei de experiență, fie lipsei de preocupare mai temeinică și chiar de atenție ce trebuia dată prelegerilor.

Prin unele indicații date studenților, le-a fost atrasă atenția asupra acestor obligații menite să le ajute la însușirea materiei. Dar unele verificări asupra modului în care se executa luarea notițelor ele erau cât se poate de diferite.

Au fost găsiți studenți care aproape că nici nu luau notițe, sperând în folosirea celor luate de colegi. Alții luau notițe adesea incomplete, dar nu le mai consultau pe parcurs socotind că le vor folosi la examene. Se proceda la luarea de notițe pe foi volante, uneori la indigo pentru a face față la mai mulți studenți. Metoda ar fi fost bună dacă aceste notițe ar fi fost revizuite zilnic și îmbunătățite chiar cu ajutorul consultațiilor. Foarte puțini au fost

studenții care și-au verificat notițele zilnic și mai ales care le-au adnotat pe parcurs prin consultații sau prin studiile suplimentare făcute în bibliotecă.

- Timpul insuficient pentru studiul individual, din cauza programului încărcat, constituie o scuză acceptabilă pentru redușă preocupare a îmbunătățirii fondului de notițe.

- Predarea într-un tempo rapid, ceea ce nu permitea ca studenții să poată lua notițe complete; lucrul era oarecum real deoarece profesorii aveau o anumită materie care trebuia să încapă într-un anumit număr de ore (obligați fiind de planul de învățământ) dar acestea nu erau suficiente.

- Factorul principal care lipșea în vederea unei pregătiri susținute a studenților, a fost aceea a unor manuale, tratate sau cursuri litografiate sau tipărite conținând concret materiile ce li se predau. Aceasta era o problemă fără soluții cel puțin pentru o bună perioadă de timp.

În privința existenței unor cursuri elaborate, acestea abia începuseră să devină o realitate, chiar la fosta Facultate de silvicultură din București, după primii circa 10 ani de funcționare. Abia prin 1932 - 1933 au început să apară primele cursuri litografiate sau tipărite chiar, iar acțiunea s-a continuat cu oarecare intensitate până în perioada războiului. Dar toate cursurile acestea erau epuizate și nu se puteau găsi. De altfel, chiar dacă ar fi existat puteau fi folosite ca material documentar numai de către cadrele didactice. Noile programe analitice ca și caracterul ideologic al noilor cursuri făceau ca vechile cursuri să nu mai poată fi utilizate.

Măsurile care au fost luate, au constat din "chemarea" planificată la consultații a studenților, cercetarea și analiza calității notițelor cu recomandarea de bibliografie strict corespunzătoare diferitelor capitole ale cursurilor predate, de asemenea, cu insistarea de a se adnota notițele și a se studia la zi.

Au fost încercate și alte posibilități ca :

- multiplicarea prin dactilografiere după o revizuire temeinică a celor mai bune din notițele luate de studenți și revizuite de profesor. Metoda a dat rezultate foarte modeste deoarece în schema institutului nu era decât o singură dactilografă care nu putea face față decât în mică măsură acestor lucrări dat fiind multipla activitate administrativă. Abia s-au putut dactilografia câteva sute de pagini din capitole disparate de la câteva discipline mai importante (silvicultură, botanică, chimie, topografie) fără matematici, fizică, chimie și parțial topografie, din cauza formulelor matematice.

- traducerea unor cursuri de specialitate din tratatele și manualele sovietice. Lipsa fondurilor pentru plata traducătorilor și dactilografiere au frânat realizarea acestor importante acțiuni. De un asemenea material s-a putut face uz chiar după ce editurile de specialitate din București au început să traducă. Erau însă prea mari cererile de material din specialități legate de industrie decât de cel privind tehnica forestieră. Din acestea abia au început să apară caietele institutului de documentare tehnică ce conțineau traduceri de articole extrase din reviste tehnice de specialitate din URSS. Aceștea erau de un ajutor, dat numai trecute prin interpretarea cadrelor didactice deoarece majoritatea problemelor aveau un specific atât de local încât nu puteau fi transpuse direct în condițiile țării noastre, mult diferite de cele din teritoriile unde erau studiate.

Oricum, greutățile privind materialele documentare au dat mult de lucru. Rezolvarea lor, pentru momentul la care ele s-au ivit, a fost datorată insistenței cadrelor didactice și mobilizării studenților prin chemarea lor la o muncă susținută, ceea ce considerăm că momentan s-a făcut relativ satisfăcător. De un real folos au fost seminariile în care asistenții institutului insistau asupra materiei predate repetând cu studenții anumite părți ce se păreau mai

puțin clarificate. La seminarii însă, se nivelau cunoștințele ridicându-se bineînțeles conținutul lor chiar prin contribuția însăși a studenților ale căror cunoștințe valabile, printre cele reținute la curs, erau confirmate de conducătorii seminariilor. Deci, pe de o parte cursurile în care grija celor ce predau era mai atent îndreptată spre reținerea materiei de către studenți, pe de altă parte repetările de la seminarii cu adnotarea notițelor, au reușit să netezească într-o bună măsură asperitățile care se crease, în mod logic, din cauza unor lipsuri obiective sesizate la timp și eliminate în bună măsură. Lucrările frecvente de control împreună cu rezultatele colocviilor și ale sesiunii de examene din februarie au arătat că nivelul cunoștințelor față de condițiile vitrege ale pregătirii era relativ mulțumitor. Pentru conducerea institutului, ca și pentru cadrele didactice, dar chiar și pentru studenți primul semestru (?!), adică de fapt primele două luni (decembrie 1948 și ianuarie 1949) au fost o mare, o grea experiență.

Dar ceea ce ne-a dat o oarecare satisfacție și ne-a mărit încrederea în viitor, a fost spiritul sănătos de muncă instaurat în institut. Studenții frecventau regulat cursurile și seminariile și în mare număr consultațiile, care nici nu se mai puteau face individual din cauza aglomerării, ci în grupuri; cadrele didactice erau permanent prezente în institut dând consultații la orice oră. Au fost numeroase cazurile în care la ușa unor cadre care au locuit provizoriu în unele camere ale institutului, dacă se vedea că în cameră era lumină, studenții, cu rezerva cuvenită, cereau consultații chiar la ore cu mult peste cel ale zilei de lucru.

În Institut s-a trecut la o activitate de pregătire demnă de relevat. De altfel, munca era molipsitoare și forma un mod de a folosi temeinic timpul. Într-un oraș mic, lipsit de multe distracții pentru tineretul studentesc care nu avea relații și cunoștințe corespunzătoare în afara celor din Institut, plimbările erau limitate deoarece nu aveau un interes prea mare.

Influența reciprocă a condus la o utilizare eficientă a timpului spre pregătire, spre folosirea totală a sfaturilor date de cadrele didactice, spre utilizarea tuturor condițiilor oferite studenților și toate acestea la spectrul sesiunii de examene care urmau în luna iunie și care se anunța a fi cât se poate de riguroasă.

În încheierea acestui capitol trebuie încă odată relevată strădania cadrelor didactice. Majoritatea, fie că nu aveau locuințe în oraș și erau adăpostite în Institut, fie că reușiseră să se aranjeze - de altfel, în general, foarte modest - neavând condiții de lucru acasă preferau să stea până seara târziu în cabinete (după ce luau masa tot în Institut la cantina studenților, alte posibilități mai acceptabile în oraș nefiind) pentru ca la lumina lămpilor cu petrol și chiar a lumânărilor să își pregătească prelegerile pentru zilele următoare. Au fost acestea zile și nopți de adevărate acte de sacrificiu și nici o alta preocupare nu exista, dat fiind conștiința fermă a răspunderii pentru pregătirea tineretului pe care îl aveau în mână. Nu am avut cursuri scrise, dar cu toate mijloacele ce s-au arătat, s-a putut face depășirea acestor perioade grele. Ceva mai mult prin obligarea studenților a se adresa diferitelor izvoare documentare se lărgea mereu orizontul cunoștințelor ceea ce se putea constata prin întrebările puse la consultații.

6. Greutăți ridicate în desfășurarea învățământului aplicativ

O problemă cu un caracter tipic tehnico-aplicativ, ai cărei specialiști vor îndeplini un complex de sarcini conducând la dezvoltarea economiei forestiere, cu obligații ca în același timp să consemne și să îmbunătățească fondul forestier național, nu se putea însuși încă din facultate fără ca studenții să fie pregătiți în aceeași măsură, atât în ce privește cunoștințele teoretice la un nivel cât mai înalt cât și cele aplicative făcute în seminarii, laboratoare, proiecte, cercetări pe teren etc. Viitorul inginer trebuie să fie apt chiar de la primii pași în

producție, a putea lua măsuri eficiente în orice situație se va afla.

Dar și această dorință a Institutului de a porni de la început pe o cale temeinică a pregătirii aplicative a început destul de greu și bineînțeles cu substanțiale lipsuri - mărturisind sincer - mai mult de ordin obiectiv decât subiectiv.

La seminarii, nu se putea face o împărțire pe grupe de la început, fie din cauza lipsei complete a cadrelor didactice ajutoare, cadrele de predare neputând executa pe lângă cursuri lucrări de seminarii sau aplicații atât cât era necesar. Lucrările de laborator au început timid din cauza organizării din mers a laboratoarelor. Această activitate a dat rezultate mai timpurii la botanică și topografie, unde dotarea a fost făcută din vreme, deși spațiul acestora era la început restrâns, iar munca pe grupe și subgrupe nu convenea față cu numărul redus de cadre didactice. Este de relevat munca prof.dr. Iuliu Morariu și prof. ing. Octav Ștefănescu, cei care au accelerat pregătirea laboratoarelor și a lucrărilor aplicative, paralel cu predarea cursurilor, ceea ce a prilejuit rezultatele foarte bune. Laboratorul de zoologie forestieră, entomologie forestieră și protecția pădurilor s-a aranjat corespunzător abia din toamna 1949 de când și-a început activitatea prof.dr.ing. Mircea Ene, care a folosit materialele și inventarele aduse de la București, precum și o serie de materiale proprii aduse la venirea sa ca și confecționarea între timp a unor dulapuri și mese după indicațiile sale în atelierul Institutului. De asemenea, prin grija conf.ing. Gh. Cuptor a început colecționarea materialelor de mineralogie și petrografie. Laboratorul de chimie ca și cel de pedologie a început a se înfiripa abia în al doilea an.

Ceea ce a avut o contribuție importantă la aplicarea învățământului aplicativ a fost reușita realizării unui plan de deplasări în teren unde studenții însoțiți de colective didactice mixte primeau simultan explicații pe teren asupra cunoașterii tuturor fenomenelor întâlnite ca

distribuția vegetatiei, diferitele tipuri de pădure, proveniența arboretelor, modificările solurilor în funcție de relief și climă, relațiile între acești factori și existența unui anumit fel de vegetatie, modul de prezentare al anumitor categorii de păduri, sub raportul compoziției speciilor și al productivității lor etc.

Ceea ce trebuie neapărat relevat aici este faptul că toate cadrele didactice conștiente de necesitatea învățământului aplicativ au desfășurat cu iscusință munca pentru a putea completa mai temeinic cunoștințele teoretice date studenților la cursuri. Posibilitățile îmbunătățirii metodelor de pregătire practică fiind mai accesibile decât elaborarea și tipărirea cursurilor, accentul pus pe lucrările aplicative împletite strâns cu învățământul teoretic care făcea pași remarcabili au grăbit creșterea nivelului pregătirii generale a studenților estompând până la urmă lipsurile datorate greutăților începutului.

7. Lipsuri în funcționarea serviciului social

Deși în organizarea acestui serviciu (cantină, cămine, serviciul sanitar-igienic și cel medical) a fost dată toată atenția și au existat premize ca toate să fie satisfăcător puse la punct, totuși, odată cu începerea funcționării au apărut și primele insatisfacții. Aceasta s-a datorat desigur, spațiului nesatisfăcător, atât pentru cantină cât și pentru cămin dat fiind planul de școlarizare mult suplimentat.

La solicitarea adresată organelor locale, s-a mai primit un imobil pe str. Gării, cu etaj, și cu ajutorul căruia s-au realizat încă 30 locuri de cămin.

La căminul Tomașevschi, instalațiile sanitare au fost nesatisfăcător reparate, iar rezevorul principal de apă era subdimensionat; s-au făcut lucrările de remediere necesare. A fost nevoie a se revizui utilizarea spațiilor la pavilionul principal, cel secundar, construcție sumară neasigurând încălzirea suficientă. La acest cămin aceeași problemă a iluminatului,

clădirea fiind la marginea oraşului şi distanţa prea mare de uzină nu permitea funcţionarea iluminatului electric sub nici o formă.

Încălzirea cu lemne era nesatisfăcătoare, cota de lemne atribuită fiind mică faţă de necesarul de consum, cu toată reglementarea orelor şi duratei de încălzire. Intervenţiile făcute cu arătarea situaţiei speciale a climei locale incomparabile cu cea din zone cu ierni mai scurte şi mai calde, au condus la obţinerea în mod excepţional a unor cote sporite de lemn.

Cazarmamentul (pături, saltele, ceaşafuri şi chiar mobilierul adecvat) a fost repede completat, iar distribuirea şi folosirea aşternutului se făcea mulţumitor.

Nici problema cantinei nu a fost fără unele defecţiuni. La început, greutăţi datorate personalului de serviciu, inclusiv bucătărese, care nu reuşeau să presteze un serviciu corespunzător, mai ales prepararea mâncărurilor cu toate că materiile alimentare necesare pregătirii mesei erau de bună calitate.

De fapt, provenienţa de origine diferită ca regiuni a studenţilor, lipsa de obişnuinţă de a mânca la cantină cu regim uniform de masă, specificul local de preparare a bucatelor, erau factori care să dea loc adesea la nesatisfaceri de gusturi.

Cu timpul însă, găsind şi un personal mai bine calificat, realizându-se şi meniuri mai variate şi intervenind oarecum şi adaptarea studenţilor care s-au convins de calitatea aprovizionării şi de acurateţea şi starea de igienă a preparării alimentelor, acest capitol a încetat să mai dea dureri de cap conducerii serviciului social, implicit şi conducerii Institutului.

Greutăţi mari au creat instalaţiile sanitare la toate clădirile şi chiar la localul principal al sălilor de cursuri şi administraţiei. Refacerea şi punerea lor la punct a fost frecvent reluată datorită lipsei pieselor de schimb şi greutăţii înlocuirii celor defecte, care trebuiau mereu confecţionate în atelier (instalaţia era de un tip foarte vechi).

Problema asistenţei medicale acordată studenţilor nu a putut fi reglementată prin organizarea unei policlinici proprii decât mult mai târziu. Pentru a preîntâmpina unele situaţii grave, s-a reuşit a se organiza o infermerie în spaţiul Institutului (un local separat din curte) în care studenţii cu afecţiuni mai grave erau imediat internaţi şi chemat medicul de la policlinica oraşului. Cazurile uşoare erau rezolvate prin consultarea studenţilor la policlinica oraşului, la care medicul repartizat de serviciul sanitar al oraşului acorda asistenţa medicală. Încă nu se putuse obţine o jumătate normă pentru un medic special pentru Institut. Aşa cum s-a soluţionat de la bun început, lipsurile de asistenţă medicală au înlăturat în bună parte nemulţumirile sau pretenţiile uneori mai mari.

Grija îmbunătăţirii continue a condiţiilor de viaţă ale studenţilor a fost permanentă şi activitatea neobosită a Preşedintelui serviciului social prof.ing. Octav Stefănescu cu directorul său Ilie Lisievici, a determinat o bună punere la punct a tuturor problemelor chiar până la finele primului semestru.

8. Probleme generale ale spaţiului construit aflat în folosinţă

Prin ajutorul dat de organele locale, instalarea institutului s-a putut face în condiţii satisfăcătoare ca spaţiu pentru toate formele de activitate. Deşi suficient, acest spaţiu, după constatări făcute pe măsura utilizării, a dovedit şi numeroase scăderi. Pe aceeaşi măsură însă s-au făcut intervenţii care au permis utilizarea din ce în ce mai raţională, mai comodă a lui.

Astfel, au apărut ca necesare unele lucrări care să aducă îmbunătăţiri urgent necesare la localul principal, cum au fost :

- Cele două scări (prima de la parter la etajul II - principală -, a doua - de serviciu - de la subsol la etajul II), ca şi coridoarele ce le legau la toate cele 4 nivele, erau un prilej de circulaţie dezordonată ca şi de producerea curenţilor de aer care pătrundeau în săli, răcindu-le şi

periclitând sănătatea celor ce treceau prin coridoare, mai ales iarna. Zgomotul pașilor sau al discuțiilor căpatau o rezonanță puternică ce deranja activitatea din încăperi; nu mai amintim de propagarea mirosurilor de la subsol (bucătărie și magazii) de la WC-uri și chiar de afară și când acestea erau necorespunzătoare.

S-a procedat la închiderea tuturor culoarelor și a caselor scărilor cu sticlă pentru a nu se dăuna iluminatului, aceste lucrări ajutând și la reglementarea circulației, redusă numai la scara de serviciu, cealaltă devenind circulabile numai pentru oaspeți, cadrele didactice și salariați.

Astfel de amenajări prin lucrări de tâmplărie s-au făcut și la birourile serviciului social, la infirmeria provizorie și la căminul Tomașevschi.

Toate aceste lucrări, însoțite de o permanentă întreținere a curățeniei, au transformat interiorul Institutului într-un spațiu liniștit conferindu-i o atmosferă de austeritate corespunzătoare felului muncii care se desfășura aici.

9. Considerațiuni finale privind organizarea și începutul funcționării Institutului

S-au prezentat în toate cele anterioare, poate cu un prea mare lux de amănunte, sau chiar cu multe considerații de ordin subiectiv, activitatea ce s-a desfășurat de un colectiv care s-a format și încheiat din mers. Acest colectiv, la început format în general din puțini oameni, aproape toți fără experiența unor lucrări ca cele arătate că s-au executat și care au necesitat un volum mare de muncă, caracterizată și de o mare răspundere.

Din prezentarea acestor lucrări trebuie să se rețină că activitatea s-a desfășurat pornind de la o dotare inițială foarte restânsă (la început nulă) și dispunând de mijloace minime, dar că s-a beneficiat de un apreciazabil sprijin de la organele locale, dar mai ales s-a dat dovada de o deosebită energie și

perseverență din partea celor ce au lucrat, acestea izvorâte din dorința vie de a-și îndeplini total sarcinile asumate.

Timpul avut la dispoziție a fost incredibil de scurt, față cu volumul și diversitatea sarcinilor. Totuși, s-au putut găsi soluțiile de a se putea improviza (considerăm cuvântul nedeplasat) ceea ce trebuie să asigure un început cât mai corespunzător care să dea cât mai mult nu numai impresia unei instituții de învățământ superior, dar să asigure și o activitate cât mai corespunzătoare în cadrul său.

- Pe măsura scurgerii timpului de după începerea activității de organizare și a creșterii continue a colectivului, lucrările au căpătat tot mai mult contur; cei noi veniți se mobilizau și forța colectivului creștea mereu și cu aceasta calitatea și volumul lucrărilor.

- Cu toată impresia pe care o lăsa studiul ce prezentăm, că lucrările nu au fost aduse până la un stadiu care să fie cât mai aproape de ceea ce trebuia să constituie un institut de învățământ superior, totuși, eforturile depuse în condițiile arătate, au fost încununuate de un succes apreciazabil, care s-a reflectat în faptul că activitatea a început la data stabilită de minister, că studenții - cel puțin anul I - au putut intra imediat la cursuri și că acestea au început să se țină cu regularitate, mai slabă la început, apoi în mare măsură acceptabilă și până la urmă total satisfăcătoare, chiar din al doilea semestru.

- În oraș prezența institutului era din ce în ce mai mult simțită, în scurt timp prestigiul său crescând, iar cadrele de îndrumare și control din minister au dat aprecieri elogioase realizărilor, chiar de la începutul activității sale. Când în primăvara 1949 tov. ministru al silviculturii, Ion Vințe a vizitat institutul, a rămas surprins și deosebit de încântat de cum a găsit institutul. Fapt ce nu l-a reținut de a-și manifesta această plăcere față de colectivul de conducere.

(va urma)